

No: 1295 – Mahreç İşareti

KASTAMONU ÇARŞAF BAĞI

Tescil Ettiren

KASTAMONU İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 10.03.2022 tarihinden itibaren korunmak üzere 19.12.2022 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 1295
Tescil Tarihi	: 19.12.2022
Başvuru No	: C2022/000100
Başvuru Tarihi	: 10.03.2022
Coğrafi İşaretin Adı	: Kastamonu Çarşaf Bağı
Ürün / Ürün Grubu	: Dantel / Halılar, kilimler ve dokumalar dışında kalan el sanatı ürünleri
Coğrafi İşaretin Türü	: Mahreç işareti
Tescil Ettiren	: Kastamonu İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Tescil Ettirenin Adresi	: Saraçlar M. Bayındır Sk. No:4 Merkez KASTAMONU
Coğrafi Sınır	: Kastamonu ili
Kullanım Biçimi	: Kastamonu Çarşaf Bağı ibaresi ve mahreç işareti amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Kastamonu Çarşaf Bağı ibaresi ve mahreç işareti amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Kastamonu Çarşaf Bağı, genellikle “sarı kıvrak” denilen yerli dokuma çarşafların iki veya dört yanına yirmi numara kasarlı (kasterli) pamuk ipliğinden veya fantazi iplikten elle düğüm atılarak yapılan danteldir.

Kastamonu Çarşaf Bağının geçmişi eskiye dayanır. Kastamonu ilinin kültüründe önemli bir yere sahiptir ve her çeyiz sandığında yer alır. Bu sebeplerle coğrafi sınır ile ün bağı bulunur.

Üretim Metodu:

Kastamonu Çarşaf Bağının üretiminde kullanılan malzeme ve araçlara aşağıdaki gibidir.

İplik çeşitleri:

Pamuk ipliği (fantazi iplik): Beyaz renkli, yumuşak, ince ve 2 bükümlü çile halindedir. Merserize edilmemiştir.

Kasarlı (kasterli) pamuk ipliği: Beyaz, bükümlü, merserize edilmiş çile halindeki 20 numara ipliktir.

Merserize iplik: Çile ve yumak halindedir. Çile halindeki ipler, 4 kat bükümlü hale getirilerek kullanılır. Yumak halindeki ise doğrudan kullanılır.

Dokuma çarşaf: Kasarlı pamuk ipliğinden dokunmuş 1,5 m enindeki dokuma çarşaftır.

Bağ tahtası: Ortalama boyutları 50 x 20 x 30 cm ve kalınlığı 1,50 - 2 cm olan tahtanın üzerine, pamuk ya da sünger koyulduktan sonra bezle kaplanarak hazırlanır. Bağlama yapılacak temel zincir şerit veya kumaş, kenarı tahtaya sarılarak gerilir ve iğnelerle beze sıkıca tutturulur.

Bağlama yastığı: Boyutları 60 x 40 cm olan yastık, bağlamanın tutturulması için kullanılır.

İp takma iğnesi: Çarşaf bağı modeline başlarken sarı kıvrak kumaşa, ekstrafor, zincir üzerine ipi geçirmek için takma iğnesi kullanılır. İnce uçlu yorgan iğnesi kurşun kalem genişliğinde bir ahşap aparata yarıya kadar batırılarak ip takma iğnesi haline getirilir.

Kelebe: İnce yuvarlak bir sap üzerinden geçirilen, birbirine karşılıklı bağlı olan ve dönen ince tahtalardan yapılan, üstten alta doğru genişleyen ve ipliğin yumak haline getirilmesini sağlayan araçtır.

Tırnaklık: Başparmak ölçüsünde olan ve düğümün sıkıştırılması için kullanılan metalden yapılmış alettir.

Sarı Kıvrak: Eski adı Devrekâni bezi olan sarı kıvrak; 50- 60 cm eninde ve 21- 22 m uzunluğundaki el tezgâhlarında dokunan bürümcük kumaştır Sarı kıvrak kumaş 1.80 cm eninde 2.25 cm boyunda çarşaf olarak dikilir.

Ekstrafor: Eni 1 - 3 cm arasında değişen, çeşitli renklerdeki pamuklu dokuma şerittir.

Kastamonu Çarşaf Bağının üretimindeki ilk aşama, ip uzunluğunun hesaplanmasıdır. İp uzunluğu, bağlanılacak bağın desen genişliğine göre ip uzunluğu hesaplanır. Örneğin; 10 cm bağ modeline 50-60 cm arası ip takılır.

4 ya da 6 kat haline getirilmiş ip takma iğnesine geçirilir. İp takma iğnesi kumaş kenarından istenilen ölçüde içeri girerek kumaşın önünden arka tarafına batırılır. Arka taraftaki ipin ucu çekilerek yapılacak çarşaf bağı desenine göre ip uzunluğu belirlenir. Karşılıklı ipler birbirine eşit olacak şekilde düğümlenerek kaymamaları sağlanır.

Kumaşın köşelerinin düzgün dönülebilmesi için daha sık aralıklarla ip takılır. Düğüm tekniği, köşe dönmede değişmez. Kastamonu Çarşaf Bağında desenler oluşturulduktan sonra saçak yapılır. Saçak payı, ürünün boyutlarına göre değişkenlik gösterir. En son düğüm yapıldıktan sonra, istenilen uzunlukta ip bırakılıp makasla düzgün bir şekilde kesilerek saçak yapılır. Kastamonu Çarşaf Bağı tahta boncuk, renkli ip, ponpon, püskül vb. unsurlarla istenilen şekilde süslenebilir.

Kastamonu Çarşaf Bağı tahta boncuk, renkli ip, ponpon, püskül vb. unsurlarla istenilen şekilde süslenebilir.

Coğrafi Sınır İçerisinde Gerçekleşmesi Gereken Üretim, İşleme ve Diğer İşlemler:

Kastamonu Çarşaf Bağının geçmişi eskiye dayanır. Kastamonu ilinin kültüründe önemli bir yere sahiptir. Bu sebeplerle coğrafi sınır ile ün bağı bulunan Kastamonu Çarşaf Bağının üretimin tüm aşamaları, belirtilen coğrafi sınırdaki gerçekleştirilir.

Denetleme:

Denetimler; Kastamonu İl Milli Eğitim Müdürlüğü koordinatörlüğünde, Kastamonu İl Milli Eğitim Müdürlüğünden, Kastamonu Halk Eğitimi Merkezinden, Kastamonu İl Kültür Turizm Müdürlüğünden ve Kastamonu El Sanatları Eğitim Merkezi Müdürlüğünden konuda uzman birer kişinin katılımıyla 4 kişiden oluşan denetim mercii tarafından, düzenli olarak yılda bir kere, ayrıca ihtiyaç duyulduğunda ve şikâyet halinde her zaman yapılır

Denetim mercii tarafından; üretimde kullanılan malzemelerin ve aletlerin uygunluğu; üretim metoduna uygunluk; Kastamonu Çarşaf Bağı ibaresi ile mahreç işareti ambleminin kullanımının uygunluğu denetlenir.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.